

Bilgi ve İletişim Teknolojileri(BİT) Nedir: Bilgi ve iletişim teknolojileri, bilgiye ulaşılmasını ve bilginin oluşturulmasını sağlayan her türlü görsel, işitsel, basılı ve yazılı araçlardır.

Kullanıldığı Alanlar:

TEKNOLOJİNİN ETKİLERİ

FOMO
Gelişmeleri takip edememe kaygısı.

NOMOFOBİ
Cep telefonundan uzaklaşma kaygısı.

EGO SÖRFÜ
Sürekli olarak ismini internette aratarak hakkında yazılanları öğrenme isteği.

CHEESEPODDING
İnternette sürekli olarak "mp3" indirmek.

İNTERNET SİNİRİ

Cihazlardaki performans düşüklüğünün kişide sinire neden olması.

FACEBOOK DEPRESYONU

Olumsuz olayların sosyal platformlarda tekrar tekrar paylaşılması nedeniyle insanların depresyona sürüklenmesi.

ELEKTRONİK UYKUSUZLUK

Dinlenme saatleri esnasında dahi akıllı telefonla, tabletle, bilgisayarla uğraşmak.

HAYALET TİTREŞİM

Telefon çalmadığı zamanlarda bile sürekli titreştiğini hissetmek.

GOOGLE TAKİBİ

Etrafındaki insanları sürekli olarak internette aramak.

SELFİTİS

Sürekli kendi fotoğrafını çekip sosyal medyada paylaşmak.

BORDERLINE SELFİTİS

Kişinin sosyal medyada paylaşmasa bile kendi resmini günde en az üç kez çekmesi.

PHUBBING

Akıllı telefon bağımlılığı.

PHOTOLURKING

Sosyal hesaplarda sürekli fotoğraflara bakarak zaman geçirmek, paylaşımlarını kimlerin takip ettiğini kontrol etmek.

SİBERKONDRI

Hastalığını internet üzerinden araştırarak çözmeye çalışmak.

BİLİŞİM İLE DEĞİŞİM

SORU 1 Aşağıdakilerden hangisi iyi bir çalışma ortamı için gerekli olmayan bir özelliktir?

- (A) Klavye yerleşimi (B) Yeterli ışık (C) Havalandırma (D) Geniş alan

SORU 2 Bilgisayar kullanımı sırasında oluşabilecek sağlık sorunları arasında aşağıdakilerden hangisi yer almaz?

- (A) Göz problemi (B) Duruş bozukluğu (C) Diş çürümesi (D) Bel ağrıları

SORU 3 Bilgisayar başında 60 dakikalık çalışma sonrası ne kadar zamanlık dinlenme yeterli olur?

- (A) 10 dk. (B) 25 dk. (C) 30 dk. (D) 35 dk.

SORU 4 "Kendi fotoğrafını çekip sosyal medyada paylaşma isteğine karşı koyamama." hastalığı aşağıdakilerden hangisidir?

- (A) Hayalet Titreşim (B) Ego Sörfü (C) Selfitis (D) Borderline selfitis

SORU 5 "Ego Sörfü"nün tanımı aşağıdakilerden hangisidir?

- (A) Kişinin kendi resmini en az günde üç kez çekmesi ama sosyal medyada paylaşmaması.
(B) Dinlenme saatleri esnasında bile akıllı telefonla, tabletle, bilgisayarla uğraşılması.
(C) Olumsuz olayların tekrar tekrar paylaşılmasıyla insanların depresyona sürüklenmesi.
(D) Sürekli olarak kendi ismini internette aratarak hakkında yazılanları öğrenmek.

SORU 6 Sütunlarda yer alan ifadeleri, harfleri uygun maddelerin yanına yazarak eşleştiriniz.

Günlük yaşamda BİT kullanımına örnek olarak	☐	(A) Uzaktan eğitim ile ders çalışmak verilebilir.
Sağlık alanında BİT kullanımına örnek olarak	☐	(B) Eğlence, araştırma yapmak verilebilir.
Eğitim alanında BİT kullanımına örnek olarak	☐	(C) 182'den randevu almak, e-devlet uygulaması verilebilir.
Bankacılık alanında BİT kullanımına örnek olarak	☐	(D) Ses/ısı dedektörleri, giyilebilir teknoloji verilebilir.
Ulaşım alanında BİT kullanımına örnek olarak	☐	(E) Simülasyon, 3B çizim ve programlar verilebilir.
Sinema ve TV alanında BİT kullanımına örnek olarak	☐	(F) Navigasyon, uydular, uçaklar verilebilir.
Güvenlik alanında BİT kullanımına örnek olarak	☐	(G) 3B görüntüler, greenbox, animasyon verilebilir.
İletişim alanında BİT kullanımına örnek olarak	☐	(H) Sesli imza, ATM, internet bankacılığı verilebilir.
Üretim Sanayi BİT kullanımına örnek olarak	☐	(I) Mobese cihazları, güvenlik kameraları verilebilir.
Mühendislik ve Mimarlık alanında BİT kullanımına örnek olarak	☐	(J) Görüntülü konuşma, e-posta verilebilir.

SORU 7 Bir yapay zekâya sahip olduğunuzu düşünün. Onunla neler yaptınız? Bir gününüz nasıl geçirdi? Açıklayınız.

İşletim Sistemi

Bilgisayara kurulan program işletim sistemidir. Resim işleme programları, oyun programları, hesaplama programları, video izleme programları gibi uygulama yazılımları işletim sistemi üzerine kurulur.

PARDUS, Linux temelli açık kaynak kodlu bir işletim sistemidir.

İnternet üzerinden ücretsiz olarak indirilebilmekte ve kolay kurulabilmektedir. Kişisel veya kurumsal kullanımlarda PARDUS'un rekabet edebilir ve sürdürülebilir bir işletim sistemi haline getirilmesi için TÜBİTAK ULAKBİM bünyesinde geliştirme ve idare çalışmaları devam etmektedir.

İşletim sistemi Bellek yönetiminden, dosya ve klasör yönetiminden, uygulama yönetiminden sorumludur. Bazı işletim sistemlerinde grafik arayüz kullanılırken bazılarında ise komut arayüz kullanılır.

Dosya ve Klasör

DOSYA ADI

Dosyaları **isimlendirirken**, içerisinde **ne olduğunu** göz önünde bulundurmalı ve buna göre isimlendirmeliyiz. Böylece **dosyaları açmadan içerisinde ne olduğunu** anlayabiliriz. Dosya uzantısı ile de **dosya türünün** ne olduğunu anlayabiliriz.

DOSYA ADI

Dosyaya isim verirken bu karakterleri kullanamayız.

KLASÖR NEDİR?

Birden fazla dosyanın bir arada tutulduğu birimlere klasör (dizin) denir.

Bulut Depolama:İnternet üzerinde bize verilen bir alanda dosyalarımızı saklamamıza verilen isimdir.

Google Drive

ÜCRETSİZ

15 GB ALAN

ÜCRETSİZ

2 GB ALAN

Dropbox

OneDrive

ÜCRETSİZ

5 GB ALAN

iCloud

ÜCRETSİZ

5 GB ALAN

ÜCRETSİZ

10 GB ALAN

Yandex.Disk

Bulut Depolamanın Sağladığı Kolaylıklar;

- Dosyaların her yerden ve her zaman ulaşılabilir olması,
- Buluta yüklenen dosyaların bilgisayarda yer kaplamaması,
- Birçok hizmetin ücretsiz olması,
- Bilgisayarın bozulması, çökmesi durumunda dosyaların zarar görmemesi gibi kolaylıklar sağlamaktadır.

LİSANS TÜRLERİ

ÜCRETSİZ YAZILIM (Freeware)

Sizin için güzel bir yazılım yapmaya çalıştım. Ücretsiz istediğiniz gibi kullanın.

LİSANSLI YAZILIM

Önemli olduğunu düşündüğüm yazılımımı belirli bir ücret karşılığında kullanabilirsiniz.

GELİŞTİRME AŞAMASI (BETA)

Bir yazılım geliştiriyorum, yazılımımı deneyip bana fikir vermek ister misiniz?

GEÇİCİ KULLANIM (TRIAL)

Yazılımım ücretli bir yazılım. İsterseniz 15 gün deneyin, memnun kalırsanız satın alın.

DEMO YAZILIM

Yazılımım ücretli bir yazılım. Ama bazı özelliklerini kullanabileceğiniz kısıtlı bir sürümünü ücretsiz kullanabilirsiniz.

KISITLI YAZILIM (SHAREWARE)

Oyun Platformları

PC Oyunları

Cep telefonu / Tablet oyunları

Konsol oyunları

Sanal Gerçeklik Oyunları

BİLGİ GÜVENLİĞİNİ NELER TEHDİT EDER?

- Bilgilerin **yazma, okuma, taşınması** esnasında bozulmalar.
- Fiziksel** zararlar.
- Yok** edilme.
- İstenmeyen kişilerin**, erişebilmesi. (Hack)
- Kaybolma.
- Silinme.

BİLGİ GÜVENLİĞİ NASIL SAĞLANIR?

- Güvenlik** yazılımları.
- Yedek** alma.
- Verileri **şifreleme**.
- Oturumu **kapatma**.
- Kullanıcı** oluşturma.
- Parola** ile giriş.

30

ZARARLI YAZILIM TAYFASI

Ben bir Virüs'üm!
Çoğalırım, başka programın içinde yavaşırım, bulacağım. Bilgisayarı yavaşlatırım, bilgileri bozabilirim.

Ben bir Trojan'ım!
Saklı durumum, zarar vermem, zor farkedilirim. İndirilen bir oyunun içinde gizlenerek bulayım, bilgileri sessizce çalarım.

Ben bir Solucan'ım!
Başka programa ihtiyacım yok, ağıdan bulayım, ağıda gezirim.

Ben bir Rootkit'im!
Bilgisayarın usaktan kullanırım.

Tüm klavye hareketlerini kaydedirim ve gizlice gönderirim. Tüm yazışmaların, gezinmelerinizin, parola ve kart bilgileri gibi bilgilerinizi ele geçirebilirim.

Ben bir antivirüs yazılımıyım.

Zararlı yazılımları tanırım, bilgisayarınızda bulursam silerim, silemezsem karantinaya alırım, yeni virüsleri takip ederim, izinsiz girişleri engellerim, sistemi hızlandırmaya çalışırım.

32

Virüsleri Nasıl Fark Ederiz ve Virüslerden Nasıl Korunuruz?

- 1 Sistem yavaşlarsa
- 2 Bilgiler kayboluyorsa
- 3 İstenmeyen programlar, internet sayfaları açılıyorsa
- 4 Bilgisayar verdiğiniz komutları yerine getirmiyorsa
- 5 Bilgisayar isteğiniz dışında işlem yapıyorsa
- 6 Bazı dosyalar açılmıyorsa

**bilgisayarınıza zararlı yazılım
BULAŞMIŞ OLABİLİR!**

**Zararlı yazılımlardan korunmak ve
zararı en aza indirmek için**

- 1 Güvenlik duvarı kullanın.
- 2 Önemli bilgilerinizi yedekleyin.
- 3 İşletim sistemlerinizi güncelleyin. Bazı işletim sistemleri daha güvenlidir UNUTMAYIN.
- 4 Virüs/yazılım koruma programları kullanın, programları güncelleyin.
- 5 Emin olmadığınız elektronik posta eklerini açmayın.
- 6 Güvenilir olmayan sitelerden program/müzik/oyun indirmeyin.
- 7 Tarayıcının güvenlik ayarlarını üst düzeyde tutun.
- 8 Aynı anda birden fazla antivirüs programı kurmayın.
- 9 Bulaşmış virüsü temizleyemiyorsanız başka antivirüs yazılımlarını deneyin veya işletim sisteminizi biçimlendirin.

1- BİT Nedir?

“Bilgi ve iletişim teknolojileri, bilgiye ulaşılmasını ve bilginin oluşturulmasını sağlayan her türlü görsel, işitsel, basılı ve yazılı araçlardır.”

2- Bilgi ve iletişim teknolojilerinin kullanım alanlarını yazarmısın? 😊

Sağlık

Bankacılık ve Alışveriş

Güvenlik, Ulaşım

Üretim Sanayi

Sinema ve Televizyon

3- İşletim Sistemi Nedir ?

İşletim sistemi özetle bilgisayardaki tüm donanımların, yazılımların ve dosyaların yönetimini sağlayan en temel yazılımdır.

4- İşletim Sistemi nerelerde kullanılır?

İşletim sistemleri bilgisayar, tablet, video oyun konsolları, cep telefonları, web sunucularında, arabalarda, beyaz eşyalarda hatta kol saatlerinin içinde bile yüklü olabilir.

5- Dosya isimleri 3 bölümden oluşur. Aşağıda boş bırakılan bölümlerin isimlerini yazarmısınız? 😊

6- Bulut Depolama Nedir?

İnternet üzerinde size verilen bir alanda, dosyalarınızı saklayabileceğiniz bir alandır. Dosyalar internet üzerinde olduğundan, internet bağlantısı olan her yerden onlara ulaşabilirsiniz.

7- Doğru internet kullanımına yönelik 8 maddemiz vardı, bunlardan birkaç tanesini yazarmısınız?

- Başkalarının İnternet’te yaptığı çalışmalara engel olmamalıyız.
- Başkalarının gizli ve kişisel dosyalarına İnternet yoluyla ulaşmamalıyız.
- Bilgilerin doğruluğunu tam olarak emin olmadan bilgileri savunmamalıyız.
- Ücretini ödemediğimiz yazılımları kopyalayıp kendi malımız gibi kullanmamalıyız.
- Başkalarının elektronik iletişim kaynaklarını izinsiz kullanmamalıyız.
- Elektronik iletişim ortamını başkalarının haklarına saygı göstererek kullanmalıyız.
- İletişim sürecinde kullandığımız dilin doğuracağı sonuçları önceden düşünmeliyiz.

8- Siber zorbalık, bir ya da birden fazla kişinin elektronik iletişim araçlarını kullanmak suretiyle belirli bir zaman içerisinde ve sürekli olarak, kendisini savunma gücüne sahip olmayan bir kişiye yönelik gerçekleştirilen kasıtlı saldırgan davranışlardır. Siber zorbalıkla karşılaşmışızda sakın olup yapmamız gerekenleri yazarmısın?

-Zorbaya cevap verme, onu engelle
-Sana zorbalık yaptığı belgelerin ekran görüntüsünü al

-Sana gönderdiği mesajı yada elektronik postayı sakla

-Hemen güvendiğin bir yetişkinle paylaş

-Yetişkinlerin rehberliğinde sana zorbalık yapanlardan şikayetçi ol.

9- Telif Hakkı nedir?

Herhangi bir bilgi veya düşünce ürününün kullanılması ve yayılması ile ilgilihakların, yasalarla belirli kişilere verilmesidir.

Kısaca, orijinal bir yapıtın, eserin kopyalanmasına veya kullanılmasına izin vermeme hakkıdır.

10- Bilişim suçu nedir?

Teknoloji kullanarak dijital ortamda kişi veya kurumlara maddi veya manevi olarak zarar vermek olarak tanımlanır.

11- Mobil cihazlarda en yaygın kullanılan iki işletim sistemini yazınız.

-Android

-IOS

12- Türkiye'nin Yapmış olduğu ilk işletim sisteminin adı nedir?

-Pardus

13- Oynadığımız oyunların olumlu / olumsuz etkenlerini tartarak, oyunun bizim için uygun olup olmadığına karar verebiliyoruz. Şimdi bu etkenleri doğru yerlere yerleştirelim.

Ortak çalışma becerisi kazandırma
Şiddet

Eğitici oyunlar

Strateji amaçlı

Kazanma hırsı

Eğlence amaçlı

14- Bilgisayarda bilgilerin kaydedildiği birimlere.....denir.

dosya

15- Cihazlardaki performans düşüklüğünün kişide sinire neden

İnternet Siniri

olmasına.....denir.

16- Dinlenme saatleri esnasında dahi akıllı telefonla tabletle ve bilgisayarla uğraşma isteğine...**Elektronik Uykusuzluk**...denir.

17- Telefon çalmadığı zamanlarda bile sürekli çaldığını hissetmek **Hayalet Titreşim**.....olarak isimlendirilir.

18- Ego Sörfü” nün tanımı aşağıdakilerden hangisidir?

A-)Kişinin kendi resmini en az günde üç kez çekmesi ama sosyal medyada paylaşmaması.

B-)Dinlenme saatleri esnasında bile akıllı telefonla, tabletle, bilgisayarla uğraşılması.

C-)Olumsuz olayların tekrar tekrar paylaşılmasıyla insanların depresyona sürüklenmesi.

D-)Sürekli olarak kendi ismini internette aratarak hakkında yazılanları öğrenmek.

- 19- “Kendi fotoğrafını çekip sosyal medyada paylaşma isteğine karşı koyamama.” Hastalığı aşağıdakilerden hangisidir?
A-)Hayalet Titreşim B-)Ego Sörfü
C-)SelfitisD-)Borderlineselfitis
- 20- Aşağıdakilerden hangisi müzik dosyası uzantısıdır?
A-).Docx B-) .Avi C-).JpgD-).Mp3
- 21- Aşağıdakilerden hangisi resim dosyası uzantısıdır?
A-).XlsxB-) .Jpg C-).Wav D-).Txt
- 22- Aşağıdakilerden hangisi hareketli resim dosyası uzantısıdır?
A-).Pptx B-) .Mp3 C-).GifD-)Pdf
- 23- Bilgisayarda, dosyalarımızı gruplayıp dilediğimiz zaman ulaşmamızı sağlayan yapı aşağıdakilerden hangisidir.
A-)Klasör B-) Bulut Depolama
C-)Antivirüs D-)Kasa
- 24- Dosya ve klasörlerin saklanabileceği fiziksel ortamlara verilen isim aşağıdakilerden hangisidir?
A-).Klavye B-) RAM C-).ROM D-)
Sürücü
- 25- Aşağıdakilerden hangisi bulut depolamanın sağladığı kolaylıklardan değildir?
A-)Dosyalara her yerden her zaman ulaşılabilir . B-) Buluta yüklenen dosyalar bilgisayarda yer kaplamaz.
C-)Dosyalarımıza ulaşmak için internet bağlantısına gerek duymayız
D-)Bilgisayarın bozulması, çökmesi durumunda dosyalar zarar görmez
- 26- Telif hakkı başkasına ait bir eserin, izin alınmadan kullanılabilceği durumları hangisi belirler?
A-)Adil Kullanım B-)Kota
C-)Yaratıcı Birliktelik D-)Youtube
- 27- İşletim sistemi yazılım olduğu için donanımlarla ilgisi yoktur. **Yanlış**
- 28- İşletim sistemi dosyalara erişimi sağlar. **Doğru**
- 29- Tüm işletim sistemleri paralıdır. **Yanlış**
- 30- Açık kaynak kodlu işletim sistemleri herkes tarafından geliştirilebilir. **Doğru**
- 31- İşletim sisteminin çekirdeği vardır. **Doğru**
- 32- Bir cihaz sadece bir işletim sistemini destekler. **Yanlış**
- 33- Ekranı olan her cihazın işletim sistemi olmalıdır. **Doğru**
- 34- Kullanıcı arayüzü her zaman görseller içerir. **Yanlış**
- 35- İşletim sistemi sadece internete girmemizi sağlar. **Yanlış**
- 36- Bazı işletim sistemlerini aynı anda birçok kişi kullanabilir. **Doğru**
- 37- Android bir işletim sistemidir. **Doğru**
- 38- Bilgisayarda işletim sistemi olmak zorunda değildir. **Yanlış**
- 39- İşletim sisteminin kurulu olması görüntülü görüşme yapmak için yeterlidir. **Yanlış**
- 40- İşletim sistemi geçici belleği yönetir. **Doğru**
- 41- İşletim sistemi yüklü ise ödev kapağı hemen hazırlanabilir. **Yanlış**
- 42- İşletim sistemi taşınabilir bellekten de çalıştırılabilir. **Doğru**
- 43- Pardus işletim sistemi Linux çekirdeğini kullanır. **Doğru**
- 44- Dijital Ayak izi bırakmamak için sosyal medya hesaplarımızın gizlilik ayarlarından “özel” seçeneğini işaretlemeliyiz. **Doğru**
- 45- Dijital ayak izi bırakmamak için sosyal medya hesaplarındaki etiketlemeye izin vermemeliyiz. **Doğru**
- 46- Konum, aile bilgileri, isim soy isim gibi kişisel bilgiler paylaşılabilir. **Yanlış**
- 47- Bilgisayar oyunları genellikle kazanma – kaybetme üstüne kurulu platformlardır. **Doğru**
- 48- Bilgisayar oyunları çok fazla vakit kaybına sebep olur. **Doğru**
- 49- Bilgisayar oyunları, bireyleri yalnızlığa sürükleyebilir. **Doğru**
- 50- Bazı oyunlar aşırı masrafa sebep olabilir. **Doğru**
- 51- Bilgisayar oyunları, bireyi gerçek yaşamdan uzaklaştırabilir. **Doğru**
- 52- Bilgisayar oyunları, zekayı durağanlaştırabilir yada eğitim için ayırmanız gereken zamandan çalabilir. **Doğru**